

Zadeva C-65/23

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

8. februar 2023

Predložitveno sodišče:

Bundesarbeitsgericht (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

22. september 2022

Tožeča stranka, pritožnica in vlagateljica revizije:

MK

**Tožena stranka, nasprotna stranka v pritožbenem postopku in nasprotna
stranka v revizijskem postopku:**

K GmbH

Predmet postopka v glavni stvari

Uredba (EU) 2016/679 – Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov – Obdelava podatkov v okviru zaposlitve – Pravica do odškodnine – Pogoji – Zakonitost obdelave podatkov – Potrebnost obdelave podatkov – Polje proste presoje strank sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev – Sodni nadzor – Škoda – Določitev višine nepremoženjske škode, ki jo je treba povrniti

Predmet in pravna podlaga predloga

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba nacionalno določbo, sprejeto na podlagi člena 88(1) Uredbe 2016/679, kot je na primer člen 26(4) BDSG, v kateri je določeno, da je obdelava osebnih podatkov zaposlenih za namene delovnega razmerja,

vključno s posebnimi vrstami osebnih podatkov, dovoljena na podlagi kolektivnih pogodb, pri čemer je treba upoštevati člen 88(2) Uredbe 2016/679, razlagati tako, da je treba vedno upoštevati tudi druge določbe Uredbe 2016/679, kot so na primer člen 5, člen 6(1) ter člen 9(1) in (2) te uredbe?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen:

Ali je mogoče nacionalno določbo, sprejeto na podlagi člena 88(1) Uredbe 2016/679, kot je člen 26(4) BDSG, razlagati tako, da imata stranki kolektivne pogodbe (v tem primeru stranki sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev) pri presoji potrebnosti obdelave podatkov v smislu člena 5, člena 6(1) ter člena 9(1) in (2) Uredbe 2016/679 polje proste presoje, ki je lahko le v omejenem obsegu predmet sodnega nadzora?

3. Če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen:

Na kaj je lahko v takem primeru omejen sodni nadzor?

4. Ali je treba člen 82(1) Uredbe 2016/679 razlagati tako, da so osebe upravičene do odškodnine za nepremoženjsko škodo že, če so bili njihovi osebni podatki obdelani v nasprotju z določbami Uredbe 2016/679, oziroma ali je pogoj za pravico do odškodnine za nepremoženjsko škodo tudi, da posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, izkaže, da je utrpel nepremoženjsko škodo, ki ima neko težo?

5. Ali ima člen 82(1) Uredbe 2016/679 specialno oziroma splošno preventivno naravo in ali je treba to upoštevati pri določitvi višine nepremoženjske škode na podlagi člena 82(1) te uredbe, ki jo mora povrniti upravljavec oziroma obdelovalec?

6. Ali je za določitev višine nepremoženjske škode na podlagi člena 82(1) Uredbe 2016/679, ki jo je treba povrniti, bistvena stopnja krivde upravljavca oziroma obdelovalca? Zlasti, ali se lahko, kadar upravljavec oziroma obdelovalec nista kriva ali je stopnja njune krivde nizka, to upošteva v njuno korist?

Navedene določbe prava Unije

Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL 2016, L 119, str. 1), zlasti členi 2, 4, 5 in 6 ter člen 82(1) in člen 88(1) in (2).

Navedene nacionalne določbe

Bundesdatenschutzgesetz (zvezni zakon o varstvu podatkov, v nadaljevanju: BDSG) z dne 30. junija 2017 (BGBl. I, str. 2097), ki je bil nazadnje spremenjen s členom 10 zakona z dne 23. junija 2021 (BGBl. I, str. 1858; 2022 I 1045), zlasti člen 26.

„Člen 26 Obdelava osebnih podatkov za namene delovnega razmerja

1. Osebnih podatki zaposlenih se lahko obdelujejo za namene delovnega razmerja, če je to potrebno za odločitev o sklenitvi delovnega razmerja ali – po sklenitvi delovnega razmerja – za njegovo izvajanje ali prenehanje ali za izvajanje ali izpolnjevanje pravic in obveznosti delavskega predstavništva, ki izhajajo iz zakona ali kolektivne pogodbe, ali sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev v zasebnem ali javnem sektorju (kolektivna pogodba). [...]

[...]

4. Obdelava osebnih podatkov zaposlenih za namene delovnega razmerja, vključno s posebnimi vrstami osebnih podatkov, je dovoljena na podlagi kolektivnih pogodb. Pri tem morajo pogajalske strani upoštevati člen 88(2) Uredbe 2016/679.“

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Tožeča stranka od tožene stranke, svoje delodajalke, na podlagi člena 82(1) Uredbe 2016/679 zahteva plačilo odškodnine za nepremoženjsko škodo, ki ji je nastala zaradi kršitve te uredbe.
- 2 Tožena stranka je za upravljanje človeških virov prvotno uporabljala običajen sistem za upravljanje podatkov (informacijski sistem za upravljanje človeških virov), v katerem so se – v skladu z ustreznimi sporazumi med delodajalcem in svetom delavcev – med drugim zbirali naslednji podatki zaposlenih: informacije o plači, zasebni naslov, datum rojstva, starost, zakonski stan, številka socialnega zavarovanja, davčna identifikacijska številka.
- 3 Leta 2017 so v skupini, katere del je tožena stranka, pripravili načrt za prehod vseh družb skupine na informacijski sistem za upravljanje človeških virov „Workday“, ki temelji na oblaku. Tožena stranka je v tem okviru v obdobju od 24. aprila do 18. maja 2017 na spletno mesto matične družbe skupine med drugim naložila naslednje podatke tožeče stranke: priimek, ime, službeno telefonsko številko, službeni elektronski naslov, informacije o plači (letni in mesečni plači, variabilnem delu plače), zasebni naslov, datum rojstva, starost, zakonski stan, številko socialnega zavarovanja, davčno identifikacijsko številko.

- 4 S svetom delavcev je bil naknadno sklenjen ustrezeni sporazum med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev, v zvezi s točno določenimi podatki: kadrovska številka, priimek, ime, telefonsko številko, datum začetka zaposlitve, datum začetka zaposlitve v skupini, kraj opravljanja dela, podjetje (K/Dental), kraj opravljanja dela, podjetje, službeno telefonsko številko in službeni elektronski naslov. Obdobje veljavnosti in podaljšane veljavnosti sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev, je bilo večkrat podaljšano. 23. januarja 2019 sta nato začeli veljati „okvirni sporazum med delodajalcem in svetom delavcev o delovanju sistemov IT“ in „sporazum med delodajalcem in svetom delavcev o uvedbi in uporabi sistema Workday“.
- 5 Tožeča stranka meni, da obdelava njenih podatkov v okviru preizkušanja novega informacijskega sistema za upravljanje človeških virov ni bila v skladu z Uredbo 2016/679. V zvezi s tem nazadnje očita le še obdelavo njenih podatkov v obdobju od 25. maja 2018 – prvega dne začetka uporabe Uredbe 2016/679 – do konca prvega četrtertletja leta 2019.

Bistvene trditve strank postopka v glavni stvari

- 6 Tožeča stranka meni, da je na podlagi člena 82(1) Uredbe 2016/679 upravičena do odškodnine za nepremoženjsko škodo v višini 3000 EUR.
- 7 Tožena stranka naj na podlagi Uredbe 2016/679 in upoštevni določb BDSG v obdobju od 25. maja 2018 do konca prvega četrtertletja leta 2019 v informacijskem sistemu za upravljanje človeških virov „Workday“, ki temelji na oblaku, ne bi smela obdelovati njenih podatkov.
- 8 V tem obdobju naj bi se obdelava podatkov, ki je potrebna v delovnem razmerju strank, izvajala z dosedanjim informacijskim sistemom za upravljanje človeških virov, zaradi česar naj za delovno razmerje z nobenega vidika ne bi bilo potrebno v istem obdobju prenesti njenih podatkov v drug sistem in jih v njem obdelovati. Izvedena obdelava podatkov naj tudi ne bi bila potrebna zaradi testiranja za poznejše delovanje sistema „Workday“ kot enotnega informacijskega sistema za upravljanje človeških virov na ravni skupine. Za fazo testiranja naj bi namreč zadostovali tako imenovani poskusni podatki „Dummy“; uporaba pravih podatkov in zagotovitev dostopa do njih v okviru skupine v sistemu „Workday“ naj ne bi bili potrebni.
- 9 Če bi sodišče – v nasprotju z njenim stališčem, to je stališčem tožeče stranke, – presodilo, da so bili potrebni pravi podatki, ali če bi štelo, da je bil sporazum med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev, zadostna pravna podlaga za obdelavo pravih podatkov, naj bi bilo vsekakor preseženo dovoljenje za obdelavo podatkov iz tega sporazuma. Tožena stranka naj bi namreč poleg vrst podatkov, navedenih v sporazumu med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev, prenesla tudi druge podatke – kot so na primer njeni zasebni kontaktni podatki, podrobni podatki o pogodbi in plači, njena številka socialnega

zavarovanja, njena davčna identifikacijska številka, njeno državljanstvo in njen zakonski stan. Do tega naj ne bi bila upravičena niti na podlagi sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev, niti na nobeni drugi podlagi.

- 10 Tožeča stranka glede trditvenega in dokaznega bremena meni, da ga pretežno nosi tožena stranka. Ona naj bi morala zatrjevati in dokazati, da so bila njena posamična ravnanja v skladu z Uredbo 2016/679.
- 11 Kršitve Uredbe 2016/679, ki naj bi jih storila tožena stranka, naj bi bile tudi vzrok za nastanek nepremoženjske škode tožeči stranki. Nepremoženjska škoda naj bi nastala že zaradi obdelave podatkov, ki naj je ne bi bilo treba izvesti v sistemu „Workday“, vsekakor pa zaradi nezakonitega odtoka njenih podatkov in njihove dostopnosti v okviru skupine, tudi za nepooblaščen tretje osebe. Poleg tega naj bi obstajala nevarnost, da bodo njene podatke zlorabile tretje osebe, zaradi česar naj bi se kot posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, počutila negotovo. Kot zaposlena oseba naj ne bi mogla vedeti, ali in, če je tako, na kakšen način in za katere namene naj bi tožena stranka in celo tretje osebe uporabljale oziroma že uporabile njene podatke, ki jih je tožena stranka prenesla v okviru skupine. Tako naj bi bilo glede na možnosti in namene sistema „Workday“ možno, da bi se njeni osebni podatki uporabili za oblikovanje profilov, to je za pripravo in/ali uporabo profilov. Ker naj kot zaposlena oseba ne bi imela vpogleda v take notranje okoliščine obdelave podatkov pri toženi stranki in naj torej ne bi mogla podati utemeljenih navedb v zvezi s tem, naj bi moral tudi zato trditveno in dokazno breme pretežno nositi delodajalec, torej tožena stranka. Sicer naj bi morala že zgolj možnost zlorabe podatkov zadostovati za utemeljitev nastanka nepremoženjske škode, ker naj bi tožeča stranka že zaradi tega v nasprotju z določbami uvedne izjave 85 Uredbe 2016/679 izgubila nadzor nad svojimi osebnimi podatki.
- 12 Da je bil prenos podatkov zaradi vnosa v sistem „Workday“ izveden že pred začetkom uporabe Uredbe 2016/679, določenim v njenem členu 99(2), naj ne bi bilo pomembno, saj naj bi šlo pri navedenih okoliščinah za trajno dejansko stanje. V zvezi s tem naj bi bilo treba upoštevati tudi, da naj v nasprotju z določbami Uredbe 2016/679 in BDSG ne bi bil predviden izbris podatkov, ki so bili zaradi (domnevnega) testiranja obdelani v sistemu „Workday“.
- 13 Zaradi kršitev Uredbe 2016/679 in BDSG ter s tem povezanih nevarnosti zlorabe naj bi prišlo do resne kršitve osebnostne pravice tožeče stranke. Prejeti naj bi morala učinkovito odškodnino, kar naj bi potrjevala tudi uvedna izjava 146 Uredbe 2016/679. Poleg tega naj bi bilo treba kot oteževalno okoliščino upoštevati, da je tožena stranka oziroma njena pravna prednica kršitve storila naklepno, z namernim obidom določb zakonodaje o varstvu podatkov in določb akta o sodelovanju med delodajalcem in delavskim predstavništvom v podjetju.
- 14 Tožena stranka meni, da ni kršila določb zakonodaje o varstvu podatkov. Zakonitost obdelave podatkov naj bi izhajala iz člena 6(1) Uredbe 2016/679,

člena 26(1) BDSG oziroma člena 26(4) BDSG v povezavi s sporazumom med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev.

- 15 Tožeča stranka naj ne bi imela pravice do odškodnine na podlagi člena 82 Uredbe 2016/679. Izkazala naj ne bi niti podlage za odgovornost niti tega, da je odgovornost podana.
- 16 Tožeča stranka, ki naj bi nosila trditveno in dokazno breme, naj ne bi zadostno izkazala niti nepremoženjske škode niti vzročne zveze z morebitnimi kršitvami s strani tožene stranke. V zvezi z indici za konkretno kršitev, ki jih navaja tožeča stranka, naj bi tožena stranka nosila kvečjemu sekundarno trditveno breme.
- 17 Za nastanek škode naj ne bi zadostovala že vsaka zaznana neprijetnost ali vsaka majhna kršitev brez resnega učinka. Tožeča stranka naj bi namesto škode zatrjevala zgolj, da je v nevarnosti, da bi lahko utrpela škodo. To naj ne bi bila škoda, za katero se lahko prizna odškodnina v smislu člena 82 Uredbe 2016/679. Pogoj zanjo naj bi bila namreč resna kršitev splošne osebnostne pravice, ki naj je ne bi bilo mogoče odpraviti na drug način. Take kršitve naj tožeča stranka ne bi izkazala.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

1. Uvodne pripombe

- 18 Tožena stranka kot upravljavka (člen 4, točka 7, Uredbe 2016/679) obdeluje (člen 4, točka 2, Uredbe 2016/679) osebne podatke (člen 4, točka 1, Uredbe 2016/679) tožeče stranke v delovnem razmerju. Taka obdelava spada na področje uporabe Uredbe 2016/679, kot je določeno v njenem členu 2(1).
- 19 Senat glede obdelave podatkov v obdobju od 25. maja 2018 do konca prvega četrletja leta 2019, ki je predmet spora v postopku v glavni stvari, meni, da ne vpliva na „odgovornost“ tožene stranke v zvezi s tem v smislu člena 4, točka 7, Uredbe 2016/679, da je bilo dejanje nalaganja oziroma prenosa spornih osebnih podatkov tožeče stranke iz dosedanjega informacijskega sistema za upravljanje človeških virov na spletno mesto matične družbe skupine opravljeno pred začetkom uporabe Uredbe 2016/679 25. maja 2018, in sicer v obdobju od 24. aprila do 18. maja 2017. Tožena stranka je bila in še vedno je tudi po izteku tega obdobja upravljavka v smislu člena 4, točka 7, Uredbe 2016/679. Za to namreč ni treba, da upravljavec sam določa namene in sredstva obdelave osebnih podatkov. To lahko na podlagi člena 4, točka 7, Uredbe 2016/679 počne tudi skupaj z drugimi. Senat meni, da na odgovornost tožene stranke v smislu člena 4, točka 7, Uredbe 2016/679 tudi ne bi vplivalo, če bi se ta v nadaljnjem postopku sklicevala na to, da v okviru skupine ni bila ali je bila le pogojno upravičena soodločati o nadaljevanju uporabe podatkov v sistemu „Workday“. Tožena stranka si namreč od začetka uporabe Uredbe 2016/679 ni prizadevala za prenos podatkov tožeče stranke nazaj ali njihov izbris v sistemu „Workday“. Do tega tudi

ni prišlo. Tožena stranka je – nasprotno – s tem, ko je večkrat podaljšala obdobje veljavnosti in podaljšane veljavnosti sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev, nazadnje do 31. januarja 2019, pokazala, da je nepretrgano dejavno ravnala kot upravljavka v smislu člena 4, točka 7, Uredbe 2016/679, da bi s sklenitvijo nadaljnjih sporazumov med delodajalcem in svetom delavcev zagotovila začasno delovanje sistema „Workday“, med drugim s spornimi osebnimi podatki tožeče stranke.

- 20 Senat v zvezi s temi in naslednjimi trditvami, ki temeljijo na določeni razlagi določb Uredbe 2016/679, če bi se izkazalo, da njegova razlaga teh določb ni pravilna, naproša Sodišče, naj mu poleg odgovorov na vprašanja za predhodno odločanje poda tudi ustrezna pojasnila. Pri tem so pomembna tudi pojasnila v zvezi s prenosom in z obdelavo podatkov v okviru skupine, ki se nanašajo na obravnavani primer.

2. Prvo vprašanje

- 21 Senat s prvim vprašanjem za predhodno odločanje sprašuje, ali je treba nacionalno določbo, sprejeto na podlagi člena 88(1) Uredbe 2016/679, kot je na primer člen 26(4) BDSG, v kateri je določeno, da je obdelava osebnih podatkov zaposlenih za namene delovnega razmerja, vključno s posebnimi vrstami osebnih podatkov, dovoljena na podlagi kolektivnih pogodb, pri čemer je treba upoštevati člen 88(2) Uredbe 2016/679, (v skladu s pravom Unije) razlagati tako, da je treba vedno upoštevati tudi druge določbe Uredbe 2016/679, kot so na primer člen 5, člen 6(1) ter člen 9(1) in (2) te uredbe. S tem vprašanjem je neločljivo povezano vprašanje, kako je treba razumeti pojem „podrobnejša pravila“ v smislu člena 88(1) Uredbe 2016/679.
- 22 Odgovor Sodišča na ti vprašanji je potreben za odločitev v postopku v glavni stvari, da bo lahko senat presodil, ali je bila obdelava podatkov, določena in izvedena na podlagi sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev, kot kolektivne pogodbe, zakonita. Konkretno je treba presoditi zakonitost obdelave evidenc podatkov, navedenih v sporazumu med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev (glej točko 4 zgoraj).
- 23 Senat glede tega, da je tožena stranka v obdobju od 24. aprila do 18. maja 2017 poleg evidenc podatkov, navedenih v sporazumu med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev, zaradi vnosa v programsko opremo „Workday“ na spletno mesto matične družbe skupine prenesla tudi druge osebne podatke tožeče stranke (informacije o plači, zasebni naslov, datum rojstva, starost, zakonski stan, številko socialnega zavarovanja in davčno identifikacijsko številko), sicer meni, da za to že ni imela podlage v sporazumu med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev, in se tega zato ne sme presojati na podlagi člena 26(1) BDSG, ampak na podlagi člena 26(1) tega zakona. Poleg tega taka presežna obdelava podatkov nazadnje verjetno ni bila potrebna v smislu člena 26(1) BDSG oziroma člena 5 in člena 6(1) Uredbe 2016/679 že zato, ker je treba šteti, da so v sporazumu med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša

na privolitev, ki ga je sklenila tudi tožena stranka, izčrpno navedene vse evidence podatkov, ki so po njenem mnenju potrebne za zatrjeване namene testiranja. Vendar po mnenju senata za njegovo odločitev v postopku v glavni stvari ne zadostuje, da je zaradi tega treba obdelavo podatkov, ki jo očita tožeča stranka, delno presoditi za nezakonito že, ne da bi se vložil predlog za sprejetje predhodne odločbe. Senat mora imeti, da lahko sprejme odločitev v postopku v glavni stvari, namreč možnost presoditi očitano obdelavo podatkov v celoti, saj so oziroma so lahko s tem povezane posledice glede obsega kršitve varstvenih določb in višine morebitne odškodnine.

- 24 Člen 26(4) BDSG, v skladu s katerim je obdelava osebnih podatkov zaposlenih za namene delovnega razmerja, vključno s posebnimi vrstami osebnih podatkov, dovoljena na podlagi kolektivnih pogodb, pri čemer je treba upoštevati člen 88(2) Uredbe 2016/679, bi bilo mogoče – na podlagi njegovega besedila – razumeti tako, da poleg določb iz člena 88(2) Uredbe 2016/679 ni treba upoštevati nobenih drugih določb te uredbe. V takem primeru bi bila lahko obdelava podatkov v delovnem razmerju, ki bi bila dejansko nezakonita, ker ni v skladu z določbami o potrebnosti iz člena 26(1) BDSG ter člena 5, člena 6(1) oziroma člena 9(1) in (2) Uredbe 2016/679 in zanjo tudi ni bila podana privolitev posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, dovoljena oziroma upravičena zgolj zato, ker je določena v kolektivni pogodbi – kot je v tem primeru sporazum med delodajalcem in svetom delavcev. To bi v primeru, kot je primer v postopku v glavni stvari, pomenilo, da ne bi bilo treba presoditi, ali je bila obdelava podatkov potrebna, zgolj zato, ker je določena v kolektivni pogodbi, kar pa ne bi veljalo, če bi bila določena v splošnem predpisu, kot je na primer zakon.
- 25 Senat meni, da razumevanje člena 26(4) BDSG, predstavljeno v točki 24, ne bi bilo združljivo z Uredbo 2016/679. Sicer ne gre spregledati, da sta stranki kolektivne pogodbe – v tem primeru sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev – bolj seznanjeni z vsebino pogodbe in da bi bilo morda treba upoštevati, da praviloma primerno uravnesita svoje nasprotne interese. Vendar člen 88(1) Uredbe 2016/679 določa, da lahko države članice v zakonu ali kolektivnih pogodbah določijo „podrobnejša pravila“ za zagotovitev varstva pravic in svoboščin v zvezi z obdelavo osebnih podatkov zaposlenih v okviru zaposlitve. Na podlagi tega po mnenju senata ravno ni mogoče sklepati, da določb o potrebnosti, ki jih vsebujejo zlasti člen 5, člen 6(1) ter člen 9(1) in (2) Uredbe 2016/679, ni treba upoštevati, če je obdelava podatkov določena s kolektivno pogodbo – kot v obravnavanem primeru s sporazumom med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev. Senat meni, da sklenitev kolektivne pogodbe ne more pomeniti, da obveznosti upoštevanja teh določb ni več. Nasprotno je verjetno treba šteti, da je uporaba ustreznih „podrobnejših pravil“ v smislu člena 88(1) Uredbe 2016/679 – tako v obliki zakona kot tudi v obliki kolektivne pogodbe – vedno pogojena tudi z upoštevanjem drugih določb Uredbe 2016/679.
- 26 Senat meni, da drugačen sklep tudi ni možen na podlagi sklicevanja na člen 88(2) Uredbe 2016/679, ki je v členu 26(4) BDSG. Člena 88(2) Uredbe 2016/679, v

skladu s katerim ta pravila (mišljena so pravila v smislu člena 88(1) Uredbe 2016/679) vključujejo ustrezne in posebne ukrepe za zaščito človeškega dostojanstva, zakonitih interesov in temeljnih pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, s posebnim poudarkom na preglednosti obdelave, prenosu osebnih podatkov v povezani družbi ali skupini podjetij, ki opravljajo skupno gospodarsko dejavnost, ter sistemih spremljanja na delovnem mestu, po mnenju senata ne gre razumeti tako, da ni treba upoštevati drugih določb Uredbe 2016/679.

- 27 Nazadnje so zato možni številni argumenti za to, da je treba v primeru nacionalnih določb, ki so bile sprejete v smislu člena 88(1) Uredbe 2016/679, vedno upoštevati tudi druge določbe Uredbe 2016/679 – kot so na primer člen 5, člen 6(1) ter člen 9(1) in (2) te uredbe – in da to velja tudi za določbe kolektivne pogodbe, kot je sporazum med delodajalcem in svetom delavcev, ki se nanaša na privolitev.
- 28 To bi v postopku v glavni stvari pomenilo, da bi bilo treba preizkusiti, ali je mogoče obdelavo podatkov tožeče stranke med začasnim delovanjem sistema „Workday“ za „namene testiranja“ šteti za „potrebno“ v smislu člena 26(1) BDSG ter člena 5 in člena 6(1) Uredbe 2016/679. Pri tem senat meni, da ni vnaprej izključeno, da se lahko tudi v okviru začasnega delovanja sistema „Workday“ za „namene testiranja“ obdelujejo pravi podatki, če tako imenovani poskusni podatki „Dummy“ ne zadostujejo, kar pa bi morala še utemeljeno in za vsak posamezen primer posebej zatrjevati in izkazati stranka, ki nosi trditveno in dokazno breme v zvezi s tem. Sicer bi bilo treba zakonitost obdelave presojsati na podlagi člena 6(1)(b) Uredbe 2016/679. Senat bo vesel, če bo Sodišče – poleg odgovorov na vprašanja za predhodno odločanje – v zvezi z obravnavanim primerom podalo tudi pojasnila v zvezi z razlago člena 6(1)(b) Uredbe 2016/679, vključno s porazdelitvijo trditvenega in dokaznega bremena.

3. *Drugo vprašanje*

- 29 Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, senat z drugim vprašanjem za predhodno odločanje sprašuje, ali je mogoče nacionalno določbo, sprejeto na podlagi člena 88(1) Uredbe 2016/679, kot je člen 26(4) BDSG, razlagati tako, da imata stranki sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev, s katerim lahko določita poslovna vprašanja in vprašanja, ki zadevajo akt o sodelovanju med delodajalcem in delavskim predstavništvom v podjetju, ter formalne in materialne delovne pogoje, pri presoji potrebnosti obdelave podatkov v smislu člena 5, člena 6(1) ter člena 9(1) in (2) Uredbe 2016/679 polje proste presoje, ki je lahko le v omejenem obsegu predmet sodnega nadzora.
- 30 Argument za to bi bila lahko ne le ideja o dobri seznanjenosti strank kolektivnih pogodb z njihovo vsebino, predstavljena zgoraj v točki 25. Tudi preudarek, da stranki sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev praviloma primerno uravnovesita svoje interese, ki je prav tako naveden v točki 25 zgoraj, bi bil lahko argument za priznanje polja proste presoje – ne glede na to v kakšni obliki –

strank sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev pri presoji potrebnosti obdelave podatkov. Vendar ima senat velike pomisleke glede priznanja takega polja proste presoje.

- 31 Sicer se v skladu s sodno prakso Sodišča narava ukrepov, sprejetih na podlagi kolektivne pogodbe, razlikuje od narave ukrepov, ki jih z zakonom ali drugimi predpisi enostransko sprejmejo države članice, ker so socialni partnerji z izvrševanjem temeljne pravice do kolektivnih pogajanj, priznane v členu 28 Listine, morali poskrbeti za določitev ravnovesja med njihovimi interesi (sodbi Sodišča z dne 19. septembra 2018, Bedi, C–312/17, EU:C:2018:734, točka 68, in z dne 8. septembra 2011, Hennigs in Mai, C–297/10 in C–298/10, EU:C:2011:560, točka 66 in navedena sodna praksa). Vendar senat meni, da je zelo vprašljivo, ali ti preudarki Sodišča veljajo tudi za sporazume med delodajalcem in svetom delavcev, kakršen je v obravnavanem primeru, saj stranke sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev ne smejo sprejemati kolektivnih ukrepov. Senat meni, da, tudi če bi bilo mogoče tudi sporazume med delodajalcem in svetom delavcev šteti za izraz temeljne pravice do kolektivnih pogajanj, priznane v členu 28 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, to ne bi pomenilo, da imata stranki pogodbe na ravni podjetja polje proste presoje, ki bi bilo lahko le v omejenem obsegu predmet sodnega nadzora. Iz sodne prakse Sodišča namreč izhaja, da, ker je pravica do kolektivnih pogajanj, določena v členu 28 Listine, del prava Unije, jo je treba, kadar se uporabi to pravo, izvrševati v skladu z njim (sodbi Sodišča z dne 19. septembra 2018, Bedi, C–312/17, EU:C:2018:734, točka 69, in z dne 8. septembra 2011, Hennigs in Mai, C–297/10 in C–298/10, EU:C:2011:560, točka 67 in navedena sodna praksa). Zato morajo socialni partnerji ob sprejetju ukrepov, ki spadajo na področje uporabe določb prava Unije, spoštovati pravo Unije (v zvezi z Direktivo 2000/78/ES glej sodbe Sodišča z dne 19. septembra 2018, Bedi, C–312/17, EU:C:2018:734, točka 70; z dne 12. decembra 2013, Hay, C–267/12, EU:C:2013:823, točka 27 in navedena sodna praksa, in z dne 8. septembra 2011, Hennigs in Mai, C–297/10 in C–298/10, EU:C:2011:560, točka 68 in navedena sodna praksa). Poleg tega mora v skladu s sodno prakso Sodišča nacionalno sodišče, ki v okviru svojih pristojnosti uporablja določbe prava Unije, zagotoviti polni učinek teh določb tako, da po potrebi po uradni dolžnosti odloči, da ne bo uporabilo nacionalne določbe, ki je v nasprotju s pravom Unije, ne da bi mu bilo treba zahtevati ali čakati predhodno odpravo te določbe po zakonodajni poti ali kakšnem drugem ustavnem postopku (glej sodbi Sodišča z dne 20. marca 2003, Kutz-Bauer, C–187/00, EU:C:2003:168, točka 73 in navedena sodna praksa, in z dne 7. februarja 1991, Nimz, C–184/89, EU:C:1991:50, točka 19 in navedena sodna praksa). Ti preudarki v skladu s sodno prakso Sodišča veljajo tudi, če je določba, ki je v nasprotju s pravom Unije, določba kolektivne pogodbe. Če bi se nacionalnemu sodišču odreklo neomejeno pristojnost, da neposredno pri uporabi prava Unije, h kateri je zavezano, ne uporabi določb kolektivne pogodbe – ali po potrebi sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev –, ki morda ovirajo polni učinek določb prava Unije, to namreč ne bi bilo združljivo z naravo prava Unije (glej sodbi Sodišča z dne 20. marca 2003, Kutz-Bauer, C–187/00, EU:C:2003:168, točka 74, in z dne 7. februarja 1991, Nimz, C–184/89, EU:C:1991:50, točka 20). Senat meni, da

obstajajo številni argumenti za to, da je ta sodna praksa Sodišča, ki je bila izdana v zvezi z direktivami, kot je Direktiva 2000/78/ES, pomembna tudi za določbe Uredbe 2016/679.

4. *Tretje vprašanje*

- 32 Če pa bi Sodišče na drugo vprašanje odgovorilo pritrdilno in imata stranki kolektivne pogodbe – v tem primeru stranki sporazuma med delodajalcem in svetom delavcev – pri presoji potrebnosti obdelave podatkov v smislu, na primer, člena 5, člena 6(1) oziroma člena 9(1) in (2) Uredbe 2016/679 polje proste presoje, ki je lahko le v omejenem obsegu predmet sodnega nadzora, senat s tretjim vprašanjem za predhodno odločanje sprašuje, kaj je lahko v takem primeru predmet sodnega nadzora. To vprašanje se nanaša na morebitna merila za presojo, katerih uporaba je po mnenju Sodišča nujna.

5. *Četrto vprašanje*

- 33 Senat s svojim četrtem vprašanjem za predhodno odločanje sprašuje, ali je treba člen 82(1) Uredbe 2016/679 razlagati tako, da so osebe upravičene do odškodnine za nepremoženjsko škodo že, če so bili njihovi osebni podatki obdelani v nasprotju z določbami Uredbe 2016/679, oziroma ali je pogoj za pravico do odškodnine za nepremoženjsko škodo tudi, da posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, izkaže, da je utrpel nepremoženjsko škodo, ki ima neko težo.
- 34 V zvezi s tem senat, ki je seznanjen s predlogom za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) v zadevi C–300/21, in ki se sklicuje na svoj predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložil v zadevi C–667/21, meni, da člen 82(1) Uredbe 2016/679 določa pravico do odškodnine samo za osebe, ki so jim bile zaradi kršitve ene ali več določb Uredbe 2016/679 pri obdelavi „njihovih“ osebnih podatkov (glej uvodno izjavo 2 Uredbe 2016/679) kršene njihove (subjektivne) pravice, to je za osebe, ki so postale žrtve kršitve oziroma več kršitev Uredbe 2016/679. Poleg tega senat meni, da za priznanje pravice do odškodnine za nepremoženjsko škodo na podlagi člena 82(1) Uredbe 2016/679 poleg take kršitve te uredbe oškodovani osebi ni treba izkazati, da je (poleg tega) utrpela tudi nepremoženjsko škodo. Po mnenju senata ji torej ni treba izkazati „konsekvence ali posledice kršitve z vsaj nekaj teže“ (v zvezi s tem pa glej tretje vprašanje za predhodno odločanje iz predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) v zadevi C–300/21). Zato senat meni, da nepremoženjska škoda, ki jo je treba povrniti, nastane že zaradi tega, ker so bile osebi zaradi kršitve ene ali več določb Uredbe 2016/679 pri obdelavi „njenih“ osebnih podatkov (glej uvodno izjavo 2 Uredbe 2016/679) kršene njene (subjektivne) pravice (glej že predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je senat vložil v zadevi C–667/21, točka 33). Senat zlasti meni, da se presoje, ali je – na podlagi različnih nacionalnih pravil – nastala

nepremoženjska škoda, ki jo je treba povrniti, ne more prepustiti posameznim nacionalnim sodiščem.

- 35 Če pa bi Sodišče zavzelo stališče, da ne zadostuje, da so bile osebi zaradi kršitve ene ali več določb Uredbe 2016/679 pri obdelavi „njenih“ osebnih podatkov (glej uvodno izjavo 2 Uredbe 2016/679) kršene njene (subjektivne) pravice, ampak da mora oškodovana oseba izkazati, da je (poleg tega) utrpela tudi nepremoženjsko škodo – ki ima neko težo –, senat, da bi lahko sprejel odločitev v postopku v glavni stvari, potrebuje pojasnila glede meril, ki so pri tem upoštevna.
- 36 Če bi Sodišče zavzelo stališče, da mora oškodovana oseba izkazati, da je (poleg tega) utrpela tudi nepremoženjsko škodo, senat, da bi lahko sprejel odločitev v postopku v glavni stvari, potrebuje zlasti pojasnila glede tega, katera merila so na podlagi člena 82(1) Uredbe 2016/679 upoštevna za obstoj škode, vzročno zvezo ter za trditveno in dokazno breme. Tako bi se lahko v nadaljnjem postopku postavilo vprašanje, ali bi tožeča stranka že zaradi tega, ker so bili njeni osebni podatki v nasprotju z določbami Uredbe 2016/679 uporabljeni za pripravo in/ali uporabo profilov v smislu člena 4, točka 4, Uredbe 2016/679, (poleg tega) utrpela tudi škodo, ki ima neko težo, oziroma ali bi se lahko štelo, da je (poleg tega) utrpela tudi škodo, le, če bi imel tak profil zanjo negativne učinke, ker „zaradi“ njega na primer ne bi bila uspešna v postopku prijave na delovno mesto. S tem je – glede na to, da zaposleni dejansko težko utemeljeno izkažejo, da so (poleg tega) utrpeli tudi škodo, – povezano vprašanje, kdo nosi trditveno in dokazno breme za posamezne okoliščine in kako je mogoče v posameznih okoliščinah zadostiti temu trditvenemu in dokaznemu bremenu.

6. Peto vprašanje

- 37 Senat s petim vprašanjem za predhodno odločanje, ki je enako četrtemu vprašanju za predhodno odločanje v predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložil v zadevi C-667/21 (točka 35 in naslednje), sprašuje, ali ima člen 82(1) Uredbe 2016/679 poleg funkcije nadomestila škode tudi specialno oziroma splošno preventivno naravo in ali mora senat to upoštevati pri določitvi višine nepremoženjske škode na podlagi člena 82(1) Uredbe 2016/679, ki jo mora povrniti upravljavec (oziroma obdelovalec).
- 38 V skladu z uvodno izjavo 146 Uredbe 2016/679 bi morali posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki in ki so škodo utrpeli, prejeti celotno in učinkovito odškodnino. Pri tem senat meni, da mora sodišče pri določitvi odškodnine za nepremoženjsko škodo upoštevati vse okoliščine posameznega primera in da je treba zagotoviti dejansko in učinkovito pravno varstvo pravic, ki izhajajo iz Uredbe 2016/679. Zato bi bilo lahko bistveno, da – kot na drugih področjih prava Unije – višina odškodnine za nepremoženjsko škodo ustreza teži kršitve Uredbe 2016/679, ki se z njo kaznuje, pri čemer je treba verjetno zagotoviti resnično odvračilni učinek – po potrebi s specialno oziroma splošno preventivno naravo –, hkrati pa je treba spoštovati splošno načelo sorazmernosti (za druga področja prava Unije glej na primer sodbi Sodišča z dne 15. aprila 2021, Braathens

Regional Aviation, C-30/19, EU:C:2021:269, točka 38, in z dne 25. aprila 2013, Asociația ACCEPT, C-81/12, EU:C:2013:275, točka 63).

- 39 Poleg načela učinkovitosti, ki je bilo med drugim omenjeno s tem, bi bilo treba morda pri višini odškodnine za nepremoženjsko škodo upoštevati tudi načelo enakovrednosti. Pri tem senat sicer meni, da člen 82 Uredbe 2016/679 ne vsebuje napotila na pravo držav članic Evropske unije in ga je treba v vsej Uniji razlagati avtonomno in enotno. Kljub temu bi bilo morda treba pri višini odškodnine za nepremoženjsko škodo upoštevati vidike enakovrednosti, ker so zneski odškodnin v državah članicah v podobnih primerih v praksi morda različno visoki (v zvezi s tem in tudi v zvezi s pristojnostjo držav članic za določitev ustreznih meril za odgovornost države za škodo, ki se posameznikom povzroči zaradi kršitev prava Unije, glej med drugim sodbi Sodišča z dne 5. marca 1996, Brasserie du pêcheur in Factortame, C-46/93 in C-48/93, EU:C:1996:79, točka 67, in z dne 19. novembra 1991, Francovich in drugi, C-6/90 in C-9/90, EU:C:1991:428, točki 42 in 43).

7. Šesto vprašanje

- 40 Senat s šestim vprašanjem za predhodno odločanje, ki je enako petemu vprašanju za predhodno odločanje v predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložil v zadevi C-667/21 (točka 38 in naslednje), sprašuje, ali je za določitev višine nepremoženjske škode na podlagi člena 82(1) Uredbe 2016/679, ki jo je treba povrniti, bistvena stopnja krivde upravljavca (oziroma obdelovalca). V zvezi s tem se postavlja zlasti vprašanje, ali se lahko, kadar upravljavec (oziroma obdelovalec) nista kriva ali je stopnja njune krivde nizka, to upošteva v njuno korist.
- 41 Senat postavlja to vprašanje zlasti zaradi nemškega civilnega prava, v katerem poleg objektivne odgovornosti obstaja tudi krivdna odgovornost, pri čemer je krivda v nacionalnem splošnem obligacijskem pravu opredeljena z „odgovornostjo za kršitev“. V zvezi s tem je v členu 276(1), prvi stavek, BGB določeno, da dolžnik praviloma odgovarja za naklepna ravnanja in ravnanja iz malomarnosti, če ni določena strožja ali milejša odgovornost. Če bi za člen 82(1) Uredbe 2016/679 veljalo podobno, bi bilo za odgovornost poleg zgolj kršitve te uredbe potrebno še nekaj drugega, in sicer subjektivna možnost očitiranja zaradi naklepa ali malomarnosti. Vendar senat domneva, da odgovornost upravljavca (oziroma obdelovalca) na podlagi člena 82(1) Uredbe 2016/679 ni odvisna od krivde, kar pomeni, da odgovornost storilca kršitve v skladu s to določbo nikakor ni odvisna od obstoja ali dokaza krivde (za druga področja prava Unije glej na primer sodbi Sodišča z dne 22. aprila 1997, Draehmpaehl, C-180/95, EU:C:1997:208, točka 17, in z dne 8. novembra 1990, Dekker, C-177/88, EU:C:1990:383, točka 22). Kot je navedeno v točki 34, senat meni, da za pravico na podlagi člena 82(1) Uredbe 2016/679 zadostuje že zgolj kršitev te uredbe.
- 42 Nazadnje senat meni, da sklep v zvezi s tem na podlagi člena 82(3) Uredbe 2016/679 ni nič drugačen. Meni, da se določba, ki jo vsebuje, v skladu s katero je upravljavec ali obdelovalec izvzet od odgovornosti, če dokaže, da ni odgovoren za

dogodek, ki povzroči škodo, ne nanaša na krivdo v smislu „odgovornosti za kršitev“. Člen 82(3) Uredbe 2016/679 se namreč nanaša zgolj na vprašanje „udeležbe“ (v smislu: „udeležen“ ali „ni udeležen“) – na primer v sklopih obdelave podatkov z več možnimi udeleženci, ki so od zunaj težko razumljivi – oziroma na vprašanje avtorstva v smislu vzročne zveze. Zадnjenavedeno se lahko na primer domneva, kadar dogodek, ki je razlog za odgovornost, temelji na nedovoljenem dostopu tretje osebe, ki je bil kljub vsem zahtevanim varnostnim ukrepom uspešen.

DELOVNI DOKUMENT